

Riktlinjer **som stöd** för Handläggning enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS och enligt SOL för personer under 65 år.

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Målgrupp	3
1.2	Vård- och omsorgsnämndens Grundläggande värderingar	3
1.3	Inriktning för Värmdö kommun	3
1.4	Barnperspektivet.....	4
2	Lagar och föreskrifter.....	4
2.1	Socialtjänstlagen (SoL)	5
2.2	Insatser enligt SoL som beslutas av nämnden	5
2.3	Lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning, LSS 6	
2.4	Insatser enligt LSS som beslutas av nämnden.....	6
3	Handläggning och dokumentation	6
3.1	Förvaltningslagen	6
3.2	Dokumentation	7
3.3	Handläggning	7
4	Beslut och beställning av insats	7
5	Uppföljning av riktlinjen.....	8

1 Inledning

Riktlinjernas syfte är att vara en vägledning och riktning i beslut som fattas för personer med funktionsnedsättning i Värmdö enligt LSS och SoL. **I första hand är det LSS och SoL lagstiftning och domar av prejudicerande karaktär som är vägledande i handläggningen och riktlinjerna ska ses som ett komplement till lagstiftningen.** Riktlinjerna innebär inte en inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan, **utan alla har rätt att ansöka om insatser och få sin sak prövad.**

1.1 Målgrupp

Riktlinjerna avser personer som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt personer med funktionsnedsättning under 65 år. En prioriterad grupp i Värmdö är ungdomar, då de har behov av att skapa relationer och större behov av att komma ut.

1.2 Vård- och omsorgsnämndens Grundläggande värderingar

Alla människor är olika och lika mycket värda. Varje människa ska med sin unika kunskap och erfarenhet ses som en tillgång för samhället. Därmed har alla samma rätt till delaktighet i samhället. Vård och omsorgsnämndens arbete ska utgå från människors lika värde och rättigheter och ett demokratiskt synsätt ska prägla allt arbete. Varje enskilt möte ska präglas av respekt, hänsyn och förståelse. Kvalitetstänkande och respekt för individens integritet ska prägla allt arbete både vad gäller utförande och bemötande. Riktningen är att individer i Värmdö ska stödjas till att ta tillvara sina egna resurser. Frivillighet är vägledande, detta innebär att den enskilde själv bestämmer om han eller hon vill ta del av de insatser som finns. En annan vägledande princip är att stöd och hjälpinsatser ska ”normaliseras” så att människor inte känner sig stämplade eller utpekade. Det som är normal livsföring för personer i jämförbar ålder ska vara vägledande även för personer med funktionsnedsättning. **Socialtjänsten ska därför informera personer med funktionsnedsättning om att de kan stå i bostadskö för att ombesörja boende och de som har arbetsförmåga kan söka arbete via arbetsförmedlingen.**

1.3 Inriktning för Värmdö kommun

Värmdö kommun har definierat tre målområden i kommunens plan för personer med

funktionsnedsättning. Dessa är:

- Tillgänglighet
- Inkludering
- Delaktighet och inflytande

Detta innebär att den enskilde och/eller dennes företrädare ska erbjudas delaktighet och inflytande i utförande av de beviljade insatserna. Målet är att öka den enskildes livskvalité samt bidra till ökad självständighet för individen.

I första hand bör verksamhet som finns i kommunen anlitas då närhetsprincipen ska gälla i Värmdö kommun. Vård och omsorgsnämnden vill ytterligare främja delaktigheten för den enskilde eller dennes företrädare och intresseorganisationer genom ”rådet för funktionshinder” som har sammanträde regelbundet.

1.4 Barnperspektivet

Barnperspektivet ska alltid ingå i Värmdö kommuns arbete och utifrån FN:s barnkonvention ska barnets bästa alltid komma i första rummet. När en insats eller åtgärd rör ett barn ska hans eller hennes inställning beaktas i den mån det är möjligt. Stödinsatser för barn ska alltid bedömas med utgångspunkt från barnets perspektiv. I handläggningen **ska hänsyn** tas till föräldraansvaret samt till barnets möjligheter att få leva ett liv som andra barn. Normen för vad som kan anses normalt föräldraansvar utgörs av den omvårdnad en förälder normalt ger till ett barn i aktuell ålder utan funktionsnedsättning. Föräldrabalken anger att den som har vårdnaden om ett barn har ett långtgående ansvar för barnets personliga förhållande och ska tillse att barnets behov tillgodoses. Barnets förälder svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter. Föräldraansvaret kommer att synliggöras tydligare i utredning och beslut. Vård och omsorgsnämnden vill särskilt stärka funktionshindrade ungdomars möjligheter till delaktighet i samhällslivet, detta tillgodoses genom en generösare hållning i beslut om ledsagning.

2 Lagar och föreskrifter

Handläggningen utgår främst ifrån lagen (1993: 387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen (2001:453)

Även förarbeten, föreskrifter, socialstyrelsens allmänna råd och riktlinjer är av betydelse vid handläggning av insatser till personer med funktionsnedsättning. Det finns även annan lagstiftning som påverkar handläggningen t.ex.:

- Socialförsäkringsbalken (2010:110)

- Föräldrabalken (1949:381)
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)
- Lag om färdtjänst (1997:736)
- Offentlighet- och sekretesslagen. (2009:400)
- Äktenskapsbalken (1987:230)

Inspektionen för vård och omsorg har tillsynsansvar över socialtjänstens insatser för personer med funktionsnedsättning.

2.1 Socialtjänstlagen (SoL)

Socialtjänstlagen reglerar socialtjänstens verksamhet i sin helhet. Enligt SoL har kommunen det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialtjänsten ska verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap. Personer som har behov av stöd kan ansöka om detta i form av bistånd. Vid bedömning om den enskilde har rätt till bistånd enligt SoL används begreppet skälig levnadsnivå, och den enskilde har rätt till bistånd om:

- Behov föreligger
- Behovet inte kan tillgodoses på annat sätt
- Biståndet behövs för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå.

2.2 Insatser enligt SoL som beslutas av nämnden

- Hemtjänst
- Särskilt boende
- Hemvårdsbidrag
- Korttidsplats
- Dagverksamhet
- Sysselsättning
- Ledsagning
- Familjehem
- Boendestöd
- Kontaktperson/kontaktfamilj
- Beslut om anmälan om godmanskap
- Beslut om riksfärdtjänst
- Avlösning

Samt yttrande till landstinget avseende enskilds ansökan om färdtjänst.

2.3 Lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning, LSS

LSS syftar till att garantera personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar stöd som kan undanröja svårigheter i den dagliga livsföringen. Lagen gäller bara vissa personer med funktionsnedsättning. De personer som omfattas av LSS är personer med:

1. utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. betydande och bestående begåvningsmässiga funktionshinder efter förvärvad hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. andra **varaktiga** fysiska eller psykiska funktionshinder som inte beror på normalt åldrande, om de är **stora** och förorsakar **betydande svårigheter** i den **dagliga** livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service insatser enligt LSS.

LSS är en rättighetslag och det betyder att alla som tillhör personkretsen har rätt att söka insatser, om behovet inte tillgodoses på annat sätt. Genom detta ska LSS tillförsäkra individen goda levnadsvillkor.

2.4 Insatser enligt LSS som beslutas av nämnden

- Personlig assistans
- Ledsagar service
- Kontaktperson
- Avlösning i hemmet
- Korttidsvistelse
- korttidstillsyn (KTT) för skolungdom över 12 år
- Bostad med särskild service eller boende i familjehem för barn och ungdomar
- Bostad med särskild service för vuxna
- Daglig verksamhet

Samtliga insatser är avgiftsfria, men kostnader för t.ex. mat och hyra kan förekomma.

3 Handläggning och dokumentation

3.1 Förvaltningslagen

Alla handläggare ska utgå från förvaltningslagens bestämmelser. Lagen anger

rättigheter och skyldigheter för myndigheten och enskilda. Där regleras också rätten till överklagan av beslut. Förvaltningslagen lagstiftar om en allmän serviceskyldighet att ge vägledning, råd och annan hjälp till enskilda. Varje ärende där någon enskild är part ska handläggas enkelt, snabbt och till så låg kostnad som möjligt.

3.2 Dokumentation

Dokumentationsskyldigheten gäller alla individuellt behovsprövade stödinsatser. Handläggningen av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslutet om insatser ska enligt lagen dokumenteras, detta regleras både i SoL och LSS och bestämmelserna kompletteras av socialstyrelsens föreskrifter. Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskilde, vara tydlig samt innehålla tillräcklig, saklig, väsentlig och korrekt information.

De handlingar som upprättas eller inkommer kring den enskilde ska hållas samman i en personakt, den förvaras hos biståndshandläggaren i samband med ansökan om insatser.

3.3 Handläggning

Ett ärende ska handläggas så skyndsamt som möjligt efter att ansökan kommit in. Efter att ansökan enligt LSS kommit in tas kontakt med den berörde inom en vecka från det att enheten mottagit en ansökan. Efter att en ansökan enligt SoL kommit in tas kontakt inom 3 dagar. Vid all handläggning ska stor vikt läggas vid den enskildes rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande. Utredningen ska vara tillräckligt omfattande för att ge ett tillfredställande underlag för beslut, men inte vara mer genomgripande än vad som är nödvändigt för utredningens syfte. Individuell prövning görs i varje enskilt ärende och hänsyn tas till vilket övrigt samhällsstöd som ges samt kravet på skälig levnadsnivå enligt SoL eller goda levnadsvillkor enligt LSS. Alla handlingar som socialtjänsten tar del av från andra, som den enskilde inte tagit del av, kommuniceras till den enskilde.

4 Beslut och beställning av insats.

Av alla beslut, på delegation, fattade av vård och omsorgsnämnden ska framgå vad den enskilde ansökt om, vilka insatser som beviljats eller avslagits, för hur lång tid beslutet gäller samt information om rätten att överklaga. Delegation för beslut regleras i delegationslistan för vård och omsorgsnämnden. Alla beslut följs upp minst en gång per år och nyprövas när beslutet löper ut eller omprövas om behovet har förändrats. Alla som beviljas LSS-insats ska erbjudas en individuell plan. När ett beslut om insats har fattats ska en beställning formuleras till utföraren med en

beskrivning av uppdraget och med en tydlig målformulering för insatsen. Alla insatser ska verkställas så snart som möjligt från beställning.

5 Uppföljning av riktlinjen

Denna riktlinje följs upp årligen. Om behov av ändring i dokumentet ska ske, ska den nya skrivningen tas på nämnd.

